

WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO

**w Zespole Szkół im. Władysława Jagiełły
w Kurzętniku**

I. PODSTAWA PRAWNA:

1. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. 2024 poz. 737).
2. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe (Dz.U. 2017 poz. 60).
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U. 2019 poz. 325).
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2017, poz. 1591 z późn. zm.).
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 20 maja 2024 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz.U. 2024 poz. 781).
6. Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 14 września 2023 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli (Dz.U. 2023 poz. 2102).
7. Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 22 lipca 2022 r. w sprawie wykazu zajęć prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz przez nauczycieli poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz nauczycieli: pedagogów, pedagogów specjalnych, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych i doradców zawodowych (Dz.U. 2022 poz. 1610).
8. Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 6 lutego 2023 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. 2023 poz. 312).

II. ZAŁOŻENIA I CELE WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU DORADZTWA ZAWODOWEGO

1. Wewnętrzny System Doradztwa Zawodowego w Zespole Szkół im. Władysława Jagiełły w Kurzętniku określa cele, metody pracy, zadania osób uczestniczących w jego realizacji oraz planowane efekty.
2. Działania z zakresu doradztwa zawodowego są realizowane zgodnie z programem realizacji wewnętrznego systemu doradztwa zawodowego.
3. Podmiotami działań z zakresu doradztwa są uczniowie, nauczyciele i rodzice.
4. Doradztwo zawodowe ma na celu:
 - 1) zdobycie przez uczniów wiedzy i umiejętności niezbędnych do poznania samego siebie i własnych predyspozycji zawodowych,
 - 2) umożliwienie uczniom poznania świata zawodów, rynku pracy oraz procesów na nim zachodzących,
 - 3) przygotowanie uczniów do roli pracownika i/lub pracodawcy, zdobycie wiedzy i umiejętności związanych z poruszaniem się po rynku pracy,
 - 4) zapoznanie uczniów z możliwościami uzyskania kwalifikacji zawodowych zgodnych z potrzebami rynku pracy i własnymi predyspozycjami zawodowymi,
 - 5) nabycie przez uczniów umiejętności planowania własnej kariery edukacyjno-zawodowej.

III. ORGANIZACJA WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU DORADZTWA ZAWODOWEGO

1. Organizacja wewnętrznego systemu doradztwa zawodowego polega na skoordynowaniu działań wszystkich nauczycieli w celu przygotowania uczniów do wyboru ich ścieżki zawodowej i podjęcia decyzji o dalszym kształceniu.
2. Koordynatorem działań określonych w ust.1 jest nauczyciel realizujący zajęcia doradztwa zawodowego.
3. Zajęcia z doradztwa zawodowego odbywają się w następujących formach:
 - 1) klasy I-III- preorientacja zawodowa prowadzona przez nauczyciela wychowawcę,

- 2) klasy IV-VI- orientacja zawodowa prowadzona przez nauczycieli wychowawców oraz nauczycieli poszczególnych przedmiotów,
 - 3) klasy VII -VIII – doradztwo zawodowe prowadzone przez nauczyciela realizującego zajęcia doradztwa zawodowego we współpracy z wychowawcą i nauczycielami poszczególnych przedmiotów.
4. W klasach VII i VIII zajęcia odbywają się z nauczycielem realizującym zajęcia doradztwa zawodowego w wymiarze nie mniej niż 10 godzin rocznie.
5. Skoordynowanie działań polega na określeniu i zaplanowaniu zadań opracowanych na podstawie treści wynikających z podstawy programowej i programu doradztwa zawodowego, które mogą być realizowane w czasie godzin z wychowawcą i poruszane na zajęciach z innych przedmiotów.
6. Zadaniem doradcy zawodowego jest w szczególności:
- 1) pomoc uczniom w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej,
 - 2) prowadzenie zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniem kształcenia i kariery zawodowej,
 - 3) planowanie systemowych działań podejmowanych w szkole na rzecz doradztwa zawodowego,
 - 4) współpraca z innymi nauczycielami w tworzeniu i zapewnieniu ciągłości działań w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego,
 - 5) udzielanie indywidualnych porad edukacyjnych i zawodowych uczniom i ich rodzicom.
7. Treści powiązane z wyborem zawodu i określeniem dalszej ścieżki kształcenia mogą być realizowane jako projekty edukacyjne w grupach międzyoddziałowych.

IV. REALIZACJA ZADAŃ WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU DORADZTWA ZAWODOWEGO

1. Doradztwo zawodowe realizują członkowie Rady Pedagogicznej: dyrektor, koordynator doradztwa zawodowego, wychowawcy, nauczyciele oraz inni pracownicy szkoły, tj. szkolna higienistka.

2. Rada Pedagogiczna dba o zapewnienie ciągłości działania wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego, wskazuje priorytety dotyczące doradztwa zawodowego oraz opiniuje program wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego.

3. Podczas realizacji zadań z zakresu doradztwa zawodowego szkoła może współpracować z pracodawcami, placówkami kształcenia ustawicznego, placówkami kształcenia praktycznego oraz ośrodkami doksztalcania i doskonalenia zawodowego, umożliwiającymi uzyskanie i uzupełnienie wiedzy, umiejętności i kwalifikacji zawodowych, szkołami prowadzącymi kształcenie zawodowe, poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, placówkami doskonalenia nauczycieli lub instytucjami rynku pracy.

4. Doradztwo edukacyjno-zawodowe uwzględnia treści związane z:

- 1) poznawaniem różnych zawodów i ścieżek edukacyjnych,
- 2) diagnozowaniem własnych predyspozycji i preferencji zawodowych – zainteresowań, uzdolnień, mocnych i słabych stron, cech osobowości, możliwości i ograniczeń zdrowotnych,
- 3) konfrontowaniem własnych możliwości i osiągnięć z wymaganiami szkół i pracodawców,
- 4) planowaniem własnej kariery edukacyjno–zawodowej,
- 5) analizą potrzeb rynku pracy i możliwości zatrudnienia na lokalnym, krajowym i międzynarodowym rynku pracy,
- 6) radzeniem sobie w sytuacjach trudnych związanych z aktywnością zawodową, uzyskiwaniem podstawowych i dodatkowych kwalifikacji, również poza systemem oświatowym,
- 7) rozwijaniem umiejętności interpersonalnych i autoprezentacji.

5. Szkoła realizuje doradztwo zawodowe przez prowadzenie działań mających na celu wspieranie uczniów w procesie podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych.

6. Doradztwo zawodowe prowadzone jest za pośrednictwem zróżnicowanych aktywności:

- a) zajęcia z nauczycielem doradztwa zawodowego,
- b) zajęcia lekcyjne z nauczycielami przedmiotów i wychowawcami,
- c) wolontariat,

- d) warsztaty i wycieczki zawodoznawcze,
- f) udział w targach edukacyjnych, spotkaniach z przedstawicielami zawodów oraz szkół ponadpodstawowych.

7. Doradztwo zawodowe realizowane jest:

- 1) na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego (klasy I - VIII),
- 2) na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia oraz na zajęciach z zakresu doradztwa zawodowego (klasy VII-VIII),
- 3) na zajęciach prowadzonych w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- 4) na zajęciach z wychowawcą,
- 5) podczas wizyt zawodoznawczych w szkołach zawodowych oraz u pracodawców.

V. ZADANIA OSÓB ZAANGAŻOWANYCH W REALIZACJĘ DORADZTWA ZAWODOWEGO

- 1. Doradztwo zawodowe na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych i pozalekcyjnych realizują nauczyciele prowadzący te zajęcia.
- 2. Zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego w kl. VII-VIII prowadzi nauczyciel koordynator doradztwa zawodowego.
- 3. Doradztwo zawodowe na zajęciach w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej realizują nauczyciel koordynator oraz nauczyciele prowadzący te zajęcia.

4. Obowiązki dyrektora szkoły:

- 1) odpowiada za podejmowane działania związane z realizacją zadań z zakresu doradztwa zawodowego,
- 2) zapewnia warunki do realizowania zajęć z zakresu doradztwa zawodowego,
- 3) współpracuje z nauczycielem koordynatorem doradztwa zawodowego przy opracowaniu i wdrażaniu programu realizacji Wewnętrzzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego,

- 4) sprawuje nadzór pedagogiczny nad działaniami z obszaru doradztwa zawodowego.

5. Obowiązki koordynatora doradztwa zawodowego:

- 1) prowadzi zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego,
- 2) opracowuje we współpracy z innymi nauczycielami program realizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego na dany rok szkolny i koordynuje jego realizację,
- 3) wspiera nauczycieli w realizacji zadań związanych z doradztwem zawodowym,
- 4) koordynuje działalność informacyjno-doradczą realizowaną przez szkołę,
- 5) współpracuje z rodzicami podejmując problematykę związaną z wyborem przez ich dzieci dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej.

6. Obowiązki nauczycieli przedmiotów:

- 1) współpracują z nauczycielem koordynatorem oraz wychowawcami klas w zakresie realizowania działań i zajęć preorientacji, orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego,
- 2) określają mocne strony, predyspozycje i uzdolnienia uczniów,
- 3) eksponują związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi doradztwa zawodowego,
- 4) przygotowują uczniów do udziału w konkursach, olimpiadach i projektach edukacyjnych oraz prowadzą koła zainteresowań.

7. Obowiązki wychowawców klas:

- 1) określają mocne strony, zainteresowania i uzdolnienia uczniów,
- 2) włączają do planów wychowawczych zagadnienia z zakresu doradztwa zawodowego,
- 3) wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w planowaniu kariery zawodowej,
- 4) współpracują z rodzicami w zakresie planowania ścieżki kariery edukacyjno-zawodowej uczniów oraz zapraszają rodziców do współpracy ze szkołą,

- 5) współpracują z nauczycielem koordynatorem oraz innymi nauczycielami w zakresie realizacji działań dotyczących doradztwa zawodowego.

3. Obowiązki specjalistów:

- 1) określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów,
- 2) włączają treści z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego w prowadzone zajęcia dla uczniów,
- 3) współpracują z wychowawcami klas w ramach realizowania działań z zakresu preorientacji, orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego,
- 4) włączają się w proces podejmowania przez uczniów decyzji edukacyjnych i zawodowych,
- 5) współpracują z nauczycielem koordynatorem oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

4. Obowiązki nauczycieli świetlicy :

- 1) rozpoznają i wspierają w rozwoju zdolności i uzdolnienia uczniów,
- 2) włączają w realizowane zajęcia świetlicowe treści z zakresu orientacji zawodowej,
- 3) wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w wyborze kierunku kształcenia i zawodu,

5. Obowiązki nauczycieli bibliotekarzy:

- 1) współpracują z nauczycielem koordynatorem oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym,
- 2) aktualizują i udostępniają zasoby dotyczące doradztwa zawodowego,
- 3) włączają się w organizowane wydarzenia z zakresu doradztwa zawodowego.

6. Obowiązki szkolnej higienistki/pielęgniarki:

- 1) współpracuje z nauczycielem koordynatorem doradztwa zawodowego oraz z innymi nauczycielami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym,
- 2) udziela informacji o kwestiach zdrowotnych ważnych w kontekście zawodów wybieranych przez uczniów,
- 3) organizuje dla uczniów spotkania tematyczne dotyczące dbania o zdrowie i bezpieczeństwo oraz kształtowania właściwych nawyków.

VI. METODY I FORMY PRACY

W ramach realizacji zadań z zakresu doradztwa zawodowego szkoła wykorzystuje następujące metody i formy pracy:

- a. obowiązkowe zajęcia lekcyjne,
- b. zajęcia dodatkowe rozwijające talenty, zainteresowania uczniów,
- c. konkursy, olimpiady, projekty edukacyjne,
- d. udzielanie informacji w zakresie wyboru kierunku dalszego kształcenia oraz zawodu,
- e. uczestnictwo uczniów w dniach otwartych, targach edukacyjnych,
- f. udzielanie konsultacji dla uczniów, rodziców i nauczycieli,
- g. ankiety, kwestionariusze, diagnozy predyspozycji, mocnych i słabych stron, etc,
- h. kąciki informacji zawodowej, gazetki szkolne, filmy, gry, programy komputerowe, prezentacje multimedialne,
- i. wycieczki zawodoznawcze do zakładów pracy oraz wycieczki do instytucji kształcących,
- j. obserwacje zajęć praktycznych w szkołach ponadpodstawowych,
- k. spotkania z przedstawicielami zawodów,
- l. spotkania informacyjne z rodzicami.

VII. PODMIOTY WSPÓŁPRACUJĄCE ZE SZKOŁĄ

Podmiotami współpracującymi ze szkołą przy realizacji WSDZ są:

- a. Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne,
- b. Ośrodki Doskonalenia Nauczycieli,
- c. OHP,
- d. Organizatorzy targów szkół ponadpodstawowych i targów edukacji,
- e. Szkoły ponadpodstawowe,
- f. Doradcy zawodowi,
- g. Rodzice,
- h. Pracownicy zakładów pracy i przedstawiciele zawodów.

VIII. ZAKŁADANE REZULTATY PODEJMOWANYCH DZIAŁAŃ

1. Przewidywane rezultaty w odniesieniu do uczniów:

- 1) znajomość czynników niezbędnych do podjęcia prawidłowej decyzji wyboru zawodu,
- 2) znajomość rynku pracy, grup zawodów oraz ich kwalifikacji,
- 3) umiejętność dokonywania samooceny, wskazywania własnych zawodowych predyspozycji oraz mocnych i słabych stron,
- 4) umiejętność samodzielnego zaplanowania dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej.

2. Przewidywane rezultaty w odniesieniu do Rady Pedagogicznej:

- 1) wprowadzenie treści z zakresu doradztwa zawodowego do planów wychowawczych klas oraz programów nauczania,
- 2) realizacja treści zawodoznawczych podczas lekcji, zebrań oraz spotkań indywidualnych z rodzicami,
- 3) współpraca ze środowiskiem lokalnym na rzecz rozwoju zawodowego uczniów,
- 4) stosowanie metod i form prowadzenia zajęć z doradztwa zawodowego podczas lekcji

z uczniami.

3. Przewidywane rezultaty w odniesieniu do rodziców:

- 5) znajomość czynników niezbędnych do podjęcia prawidłowej decyzji związanej z wyborem ścieżki edukacyjno– zawodowej przez ich dziecko,
- 6) rozumienie potrzeby uwzględnienia zainteresowań, uzdolnień, cech charakteru, możliwości psychofizycznych jako czynników decydujących przy planowaniu kariery edukacyjnej i zawodowej dziecka,
- 7) znajomość źródeł informacji i umiejętność uzyskania wsparcia w procesie wyboru drogi zawodowej przez dziecko,
- 8) znajomość trendów w zatrudnieniu na rynku pracy oraz oferty szkolnictwa,
- 9) umiejętność udzielenia pomocy swojemu dziecku w podejmowaniu decyzji edukacyjno-zawodowych.

IX. MONITOROWANIE I EWALUACJA

1. Za monitorowanie realizacji działań z zakresu doradztwa zawodowego w szkole odpowiada koordynator doradztwa zawodowego, który przekazuje dyrektorowi sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu doradztwa zawodowego w szkole.
2. Działania z zakresu doradztwa zawodowego podlegają prowadzonej w szkole w ramach nadzoru pedagogicznego ewaluacji wewnętrznej.